Kaſs wastas: kurrnäuu! ning ajas saba weel enam püsti. Koolmeistri teast ei kuuldud muud kui seina kellatikksumist.

„Kas nad ei peaks sugugi kodu olema?“ küsis ema, ma ei tea kas minu või oma käest. Wastust ei saanud ta aga minu teada kummagi käest. Nüüd tegi ema nagu oleks tal midagi kurku läinud: Ta koristas õige waljuste ja astus seal juures weel paar sammu koolmeistri kambri ukse lähemale. Siin ootas ta weel raasukese aega, siis wõttis ta ettewaatlikult ukse sanga pihku ja surus trikli põidlaga alla. See oli lingiga uks. Pikkamesi tegi ta ukse lahti.

„Kes seal on?“ kuulsin ma eemalt kaugelt koolmeistrit küsiwat.

„Eks mina Sepa Anna see ole,“ wastas ema sisse astudes. „Tulin sind kooli Hans ka waatama.“

„Kas seal weel kedagi on eestoas? Pane ole hea inimene, see uks kinni! Ma kardan wäga tuult,“ ütles koolmeister.

Wist oli ta sängis enese ümber ning suu wälja poole pööranud; sest hääl kõlas nüüd boopis waljumalt ja ligemal kui enne.

Kõlas juba esimesel küsimisel koolmeistri hääl wali mu kõrwas, nüüd sundis ta mind juba paar sammu tagasi astuma ning wälise ukse linki peusse wõtma. Mul oli nii wilets tundmus rinnus, nagu oleksin ma alles koolis õppimas ja oleksin mõnda rumalat tegu teinud ning kui hakkaks koolmeistri kepp praegu mu selias tantsima. Ehk see tundmus polegi weel nii wilets kui minul sel pubul. Ma olin kui kurjategija, kes praegu wargile tulnud ja nüüd tuleb peremees, kelle wara külge ma oma käe pannud parajaste peale ja näeb mind. Sel silmapilgul wastas ema koolmeistri küsimuse peale:

„Mu poeg tuli ka ligi. Tule ligemale, Rein!“

Nüüd pidin siis lõwikoopasse astuma.

Miks ma siis koolmeistrit nii kartsin? Ta oli ju ka minu enese endine koolmeister, ja „kooli Hans,“ nagu küla wanemad inimesed teda kutsusiwad, polnud sugugi kurja mebe kirjas. Ennemaste räägiti külas temast ühte ja teist naljatempu, mis ta teinud ja kooliajast mäletasin ka, et

ta sagedaste nalja heitis. Sest ma aru ei saanud, ega püüdnudki aru saada, miks ma seekord nii suurt hirmu täis olin. Ma ei mõtelnud ega arwanud oma meeles üle pea midagi, waid ma olin aga aral, kartlikul olekul, nii et bing kippus kinni jääma. Kui ema mu ligemale kutsus, seal kais palaw joon mul üle selja ning kurgus ajas mind ühte lugu neelama. Mul polnud küll midagi neelata, aga siiski käisiwad neelud peal.

Ma astusin üle läwe. Seda ma ei tea, kas teretasin ka wõi mitte sisse astudes.

„Kas tulete mind matma?“ küsis koolmeister woodist ja nägu oli tal pool wiltu, ma ei tea kas naerul wõi nutul. Ma ei julgenud palju ta peale waadata.

„Miks me siis matma tuleme? Ega sa weel ometi surema ei hakka?“ wastas minu ema ja istus leeniga järile.

„Palju ka enam ei puudu. See walu tapab mu. Oh, küll on üks inimene wilets; ta pole kui ta haigets jääb ja sureb mitte sedagi wäärt, mis üks loom. Üks wana lammas, kui ta lõpeb, tast keedetakse ometi seepi, aga üks wana koolmeister? Ma kardan, ka ussid ei soowi mu liha. Wõib ka sapine küll olla. Need lapsed sünnitasiwad mul sagedaste sappi. — Kui ma sest walust peaseks, ma utsitaksin weel wiis aastat lapsi, ehk ma küll nädalatki wabatahtlikult ennast nendega ei waewaks. Kus see ema ja Wiiu ka jääwad. Läksiwad juba hommiku wara kirikusse. Wõtku —“.

11. Sepp ja mina.

Sepp kutsuti ära. Ega tema kedagi ei lase oodata. Nüüd jäi tal peatükk poolele. Mina ei tohi seal midagi täiendada, oma tööd segama ta kedagi ei salli. Sõbrad küll oleme, aga siiski käib igaüks oma rada. Muidu wõiks arwata, et sõbra sõna mõjub ja sõbrasse ja sõber püüab sõbra tahtmist teha: Meie wahel seda sarnast pole olnud: Iga ühel on oma pea, oma süda, oma tahtmine. Aga ma arwan, mina annaks mitmes tükis järele, kui tema mitte nii raudne poleks. Rauatöö see teeb inimese südame mõnes asjas ka raudseks. Seda on minu sõbrast awalikult näha. Enne poisikese põlwes oli ta nii pehme

Eesti-rahwa Kasuline Kalender 1885, lk. 30